

Magus Eesti kaalikas on tagasi

Taas on müügil eestlaste kauaaegse lemmikkaalika 'Kohalik sinine' seeme.

Aastaid on aiapidajad kurnud, et pole saada korralikku kaalikaseemet: juurikas kasvatab alla palju pikki juuri, juurviljad on puised ja maitsetud. Kuhu on kadunud meie oma head sordid? Rahva tungival soovil hakatigi Jõgeva Sordiaretuse Instituudis kasvatama maitstva kodumaise kaalika 'Kohalik sinine' seemet.

Köögililjade osakonna juhataja Ingrid Bender: "Kahju oleks ju lasta heal sordil hävida! 'Kohalik sinine' ei ole küll Jõgeval aretatud – kasvatame reeglina vaid Jõgeval aretatud sortide seemet –, aga ta on meie väärtuslik rahvaselektisioonisort, mida tasub paljundada. Välismaised kaalikasordid ei ole Eesti aiapidajatele meeldima hakanud,

'Kohaliku sinist' teatakse aga kui magusat, mahlast ja kollase sisuga kaalikat. Eestlaste jaoks on see sort olnud läbi aastakümnete suur lemmik just oma hea maitse tõttu. 'Kohalik sinine' on ka hea haiguskindlusega."

Esimesed paar kilo seemet tulid müügile juba möödunud aastal, väikepakendis oli seda saada Maa-messil, Türi lillelaadal ja Paunvere väljanäitusel, pisut said ka mõned kauplused.

Ingrid Benderi sõnul on tänavu seemet juba märksa rohkem, kuid seda pole siiski veel nii palju, kui seemnemüügifirmad küsivad. Iga aastaga läheb olukord aga paremaks.

'Kohalikul sinisel' on ümmargune või lapikümmargune juurvili, mis kasvab 0,5–0,9 kg raskuseks. Koor on lehekodariku ümbert kuni poole juurviljani violetjas, mulda jääv osa on kollane. Kollane viljali-

ha on mahlane ja õrna struktuuriga. Sort sobib varasema saagi kasvatamiseks ja sügistalviseks tarbimiseks.

KAJA KURG

SOOVITAME SORTE

Soovitusi sibulasõpradele

Mugullauk (*Allium tuberosum*) on talvekindel püsik, mis kord külvatuna varustab teid aastate jooksul mahedalt küüslaugu järele lõhnava rohelisega. Pikkade kitsaste lehtedega puhmik kasvab 30–40 cm kõrguseks. Kõige maitsvamad ja väärtuslikumad on noored lehed, nende saamiseks ärge laske taimel õitsemata minna.

Taimed tasub kevadel ette kasvatada, siis jõuab suvel mõnda lehte juba ka maitsta. Suuremas koguses saab lehti lõigata alates teisest aastast.

Mugullauku võib kasvatada ka lihtsalt ilu pärast lillepeenras. Laukude seas on ta üks hilisemaid õitsejaid, valged meeldivalt lõhnavad õisikupallid avanevad pikkade varre tipus suve teisel poolel. Ka köögiviljaaia kaunistuseks võib lasta mõnel taimel õitsemata minna. Õisikuvareid kõlbavad samuti süüa.

Tippisibulad 'Corrado' F₁ ja 'Cupido' F₁ on hariliku sibula uued Hollandist pärit varased sordid. Mõlemad on ümarovaalsed ja kuld-kollase koorega. Sügiseks kasvatavad alla ühe sibula. Saagikad, sibulad on ilusa ühtlase kujuga. Tänu tugevale kuivsoomusele ja tihedalt kinnitunud lihakatele soomustele säilivad pikalt ja hästi. Mõlemad sordid sobivad ka kimbusibula kasvatamiseks. Proovige vahelduseks traditsioonilisele 'Stuttgarter Riesennile'!

KAJA KURG

